

Αποσπάσματα από τα γράμματα αυτά, που παρουσιάζει σήμερα το Αθηναϊκό - Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, δημοσιεύθηκαν στην εφημερίδα «Νεολόγος» των Πατρών τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 1940.

Το αρχείο της εφημερίδας, που έχει ψηφιοποιηθεί, φυλάσσεται στο Μουσείο Τύπου της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου Ηπείρου Νήσων, στην Πάτρα.

Τα γράμματα

Στις αρχές Νοεμβρίου του 1940, ο στρατιώτης Κυριάκος Μέξης, έστειλε από το μέτωπο γράμμα στους γονείς του λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «πρέπει να το έχετε καύχημα όπου και τα δύο σας παιδιά πολεμούν αυτή τη στιγμή.»

«Σεβαστοί μου γονείς

Να μην θλίβεσθε που βρισκόμαστε σε πόλεμο, για την πατρίδα και για την τιμή μας και θα πολεμήσουμε μέχρι ενός και πρέπει να το έχετε καύχημα, όπου και τα δύο σας παιδιά πολεμούν αυτή τη στιγμή κατά του βαρβάρου επιδρομέος, όπου ηθέλησε να προσβάλει την τιμή και την ελευθερία της πατρίδας μας, για αυτό δεν πρέπει να οδύρεσθε.

Σκεφθήτε, αν πέσουν αυτοί οι βάρβαροι, τι αίσχος θα επικρατήσει μέσα στην κοινωνία, τι την θέλουμε τη ζωή, είναι πλέον για μας άχρηστος και καλύτερα να πεθάνουμε όλοι μας, παρά να υποκύψωμεν εις την βίαν της βάρβαρης Ιταλικής φυλής, για αυτό θέλω να κάμετε χαλύβδινη καρδιά και να μην σας δειλιάζει ο πόλεμος, γιατί ή θα έχωμεν την ελευθερία ή θα γίνωμαι όλοι στάχτη.

Εμπρός λοιπόν όλοι μαζί να συντρίψουμε τους βαρβάρους επιδρομείς, όπου ηθέλησαν να μας υποδουλώσουν.

Ζήτω η Ελλάς με την αθάνατη ιστορία και με τους ατρόμητους λεβέντες.

Και εσύ πατέρα μην ξεχνάς ότι είμαστε απόγονοι ενός παλικαριού, όπου αγωνίσθηκε και έδωσε όρκο πίστewος στην ηρωική Επανάσταση του 1821, για αυτό και εγώ ο Νίκος πρέπει να δειχθούμε αντάξιοι απόγονοί του. Αυτά έχω να σας γράψω σχετικώς και ο Θεός είναι μεγάλος.

Σας ασπάζομαι τη δεξιά και καλήν αντάμωση.

Ο υιός σας Κυριάκος Μέξης.»

Λίγες ημέρες αργότερα, ο στρατιώτης Σπήλιος Λάτσινος, έστειλε το ακόλουθο γράμμα προς την μητέρα του και τα αδέρφια του, όπου μεταξύ άλλων εκφράζει την αισιοδοξία του για την έκβαση του πολέμου.

«Αγαπημένη μου μητέρα και αγαπημένα μου αδέρφια.

...Όπως πάνε τα πράγματα φαίνονται καλά για το στρατό μας και θα το έχω μεγάλη χαρά μίας και μας εδόθη η τιμή να πάμε πρώτοι από το σύνταγμα μας να λάβουμε μέρος στα μάχας. Απευθύνομαι σε όλη μου την οικογένεια, δηλαδή σε ότι προσφιλές έχω σε αυτόν τον κόσμο, και θα σας παρακαλώ πάντα να εύχεστε περισσότερο στο Θεό να νικήση ο στρατός μας, παρά να σωθώ εγώ και να γίνουμε δούλοι τους δολοφόνους Ιταλούς.

Και τώρα, ιδιαιτέρως στα αδέρφια μου, που πρέπει να ξέρουν γιατί πήραμε το τουφέκι στον ώμο, η μητέρα μας ίσως να κλαίη που της έφυγε ένα της παιδί για σκότωμα δια την πατρίδα, πρέπει να δίνετε θάρρος και να της πείτε ότι θα γυρίσουμε με δάφνες από την Ήπειρο. Σεις ευτού είσθε παλ' στην φωτιά.

Σας στέλνω πολλά φιλιά και ευχηθήτε να είναι ο Θεός μαζί μας.»

Σας φιλώ, Σπήλιος Λάτσινος.»

Στα τέλη του Νοεμβρίου, ο Αθ. Κουρούκλης, στέλνει το ακόλουθο γράμμα προς το γιό του, που υπηρετεί στο Ναυτικό και τον ενημερώνει ότι ο αδελφός σκοτώθηκε.

«Ανδρέα, είμαστε καλά. Το αγαπημένο μας παιδί, ο Χρήστος εσκοτώθηκε. Παιδί μου η μητέρα σου, σου δίνει την ευχή της να μη στεναχωρηθείς καθόλου.

Στάσου πιστός στον όρκο της πατρίδας σου και να κάνης υπομονή.

Εγώ, αν και γέρος που είμαι, λάβε υπ' όψει σου ότι κάνω μεγάλη υπομονή, εσύ να είσαι καλά και ο Θεός θα μας βοηθήση....

Παιδί μου μείνε ψύχραιμος και πιστός εις την πατρίδα σου.

Σε φιλώ, ο πατήρ σου Αθ. Κουρούκλης.»

Λίγες εβδομάδες μετά, ο στρατιώτης Ν. Σακογιάννης, στέλνει από το στρατιωτικό νοσοκομείο γράμμα προς την οικογένειά του, καθησυχάζοντάς τους για την πορεία της υγείας του, ενώ ταυτόχρονα περιγράφει και τις μάχες που έδωσε.

«Σεβαστοί μου γονείς και αδέρφια.

Προσπαθούσα πριν από ολίγον καιρό να σας γράψω λίγα λόγια από τον στρατιωτικόν μου βίο, μα δεν εύρισκα την ευκαιρία, γιατί γυρνούσα επάνω στα απόρθητα κεκαλυμμένα υπό χιόνος βουνά της Αλβανίας, εκεί που βροντούσε το κανόνι γερά για να κτυπήσει τον απαίσιον και ανήθικο επιδρομέα Ιταλόν.

Δεν σας είχα ξεχάσει, ούτε σας ξεχνώ. Καθημερινώς σας σκέπτομαι και κάθε στιγμή ευχόμενος εις τον Ύψιστον να είστε καλά εις το σπίτι.

Αλλά γονείς μου, η αγάπη προς την πατρίδα, η αγάπη προς το χωριό και η αγάπη προς το σπίτι μας, με έκαναν αφοσιωθώ δυνατά στο ντουφέκι και να ορμήσω μετά των άλλων συνάδελφων μου, βαδίζοντες μέρες - νύχτες επάνω εις τα νεφώδη και χιονισμένα βουνά της Αλβανίας, εκπληρούντες τον στρατιωτικόν όρκον μέχρι

τελευταίας ρανίδος του αίματός μας, υπερασπίζοντες την κινδυνεύουσαν πατρίδας μας, Ελλάδα.

Αλλά καθ' ἣν στιγμὴν βαδίζουμε εἰς τα καταληφθέντα υψώματα του 1.700 υπέστην πολεμικόν ατύχημα, βεβαίως ὄχι πολύ σοβαρό και τας πρώτας πρακτικὰς βοήθειας, μου τας παρείχε ο συνάδελφός μου και πατριώτης Νίκος Κάτσανος, οδηγήσας με εἰς το σκεπασμένο ἀπό χιόνι ἀντίσκηνο.

Τον ευγνωμονώ και ευχαριστώ. Την ἐπόμενη ἡμέρα ὠδηγήθην εἰς το στρατιωτικόν νοσοκομείον ὅπου και νοσηλεύουμαι.

Με βοήθησε και με βοηθεῖ ἡ ευχή σας προς τον Ὑψιστον, καθὼς και τον πλησίον μας Ἅγιον Νικολάον. Μην ανησυχῆτε δι' ἐμέ. Περνώ καλά. Περιθάλπομαι παρά διακεκριμένων στρατιωτικῶν ἰατρῶν, ἐν συνδυασμῶ προς την στοργικὴν περιποίηση των ἀδελφῶν νοσοκόμων.

Μέγας ἀριθμὸς κύριων και δίδων, μας επισκέπτονται καθῆμερινῶς με διάφορα δῶρα εἰς τας χεῖρας των και με δακρυσμένα τα μάτια των, με την ἐρώτηση που εἴμαστε πληγωμένοι και ἀν πονάμε.

Και πάλι σας ἐπαναλαμβάνω να εὐχεσθε εἰς τον Ὑψιστον να βρεθούμε νικηταί και εἶθε να ἐπανέλθωμεν εἰς την προτεραίαν μας θέση.»

Σας ἀσπάζομαι, υἱός σας και ἀδελφός Νίκος.»

Το ἴδιο χρονικὸ διάστημα, ο ἔφεδρος ἀνθυπολοχαγός, Γεώργιος Σπηλιωτακόπουλος, ἔστειλε το παρακάτω γράμμα στον πατέρα του και ζητά να μην στενοχωρηθῶν ἀν μάθουν ὅτι σκοτώθηκε.

«Σεβαστέ μου πατέρα, σας χαιρετώ.

Εἶμαι ἀπολύτως καλά και να μην ανησυχῆτε καθόλου. Ἀν καμμία ἡμέρα μάθετε ὅτι ἐσκοτώθηκα ἢ ἐτραυματίσθηκα, δεν θέλω να στεναχωρηθεῖτε καθόλου παρά να

χαίρεσθε και να γλεντάτε, διότι το παιδί σας έχυσε το αίμα του για την ελευθερία της πατρίδας.

Διότι σεβαστέ μου πατέρα δεν υπάρχει καλλίτερο πράγμα το να σκοτωθή κανείς για την πατρίδα, παρά να ζήσει και να ήνε δούλος.

Σας χαιρετώ όλους

Το παιδί σας Γεώργιος Διαμ. Σπηλιωτακόπουλος

Έφεδρος ανθ/γός»

Ο στρατιώτης, Ν. Τριανταφυλλόπουλος, στο γράμμα που έστειλε προς την αδερφή του, Χαρά Βασιλοπούλου αφού εκφράζει την πεποίθηση ότι οι Ιταλοί θα πεταχτούν στη θάλασσα, προσθέτει:

«... Να βοηθήσετε όσο μπορείτε περισσότερο και να πλέξετε όσα μπορείτε περισσότερα. Εγώ έδωσα τις κουβέρτες μου περισευόμενες φανέλες και πουλόβερ...»

Ο υπαξιωματικός, Γιάννης Γκιόκας, με το γράμμα που έστειλε στην αδελφή του, Παρασκευή, την ενημερώνει ότι ανήκει σε μία πυροβολαρχία φάντασμα, που όπως λέει, είναι το φόβητρο του ιταλικού πυροβολικού.

«Αγαπητή μου Παρασκευή

Καθώς βλέπεις, με τη βοήθεια του Θεού προχωρούμε και πολύ γρήγορα οι μακαρονάδες θα κάνουν το χειμερινό λουτρό τους στην Αδριατική....

...Ασφαλώς θα διάβασες στις εφημερίδες για μία πυροβολαρχία, φάντασμα, το φόβητρο του ιταλικού πυροβολικού. Μάθε λοιπόν ότι και ο αδερφός σου σε αυτή την πυροβολαρχία ανήκει και ότι κάθε οβίδα που στέλνει, σκορπάει τον τρόμο στον εχθρό....

Σε φιλώ, ο αδερφός σου Γιάννης Γκιόκας.»